

فرخنده طالعی که کفی یاد او به خیر
برگشته دولتی که فرامش کند تو را
چندین هزار سکه پیغمبری زده
اول به نام آدم و آخر به مصطفی
الهامش از جلیل و پیامش ز جبرئیل
رایش نه از طبیعت و نقطش نه از هوای
در نعت او زبان فصاحت که رارسد
خود پیش آفتاب چه پروتو دهد سها؟
سعدی

حق اجتماع و راهپیمایی

یادداشتی از **ابراهیم ایوبی**
درباره موانع و راهکارهای اعتراضات قانونی

انسداد سوگواری

درباره روزهای غم زده تهران
و احساس تعلیق و اضطراب میان مردم

خلع سلاح افکار عمومی

یادداشتی از **فرزاد نعمتی**
درباره پیامدهای قطع اینترنت پس از ناآرامی‌ها

شهادت باب الحوائج
حضرت موسی بن جعفر
علیه السلام
راتسلیت می‌گوئیم

پنجشنبه ۲۵ دی ۱۴۰۴ | ۸ صفحه | ۲۰ هزار تومان | سال چهارم | شماره ۹۸۳
www.hammihanonline.ir

گزارش
حقوق
۴

در جستجوی ماهواره‌ها

بررسی برخوردهای اخیر
و موضع سخنگوی دولت
در گفت‌وگو با
کامبیز نوروزی
صالح نقره‌کار

سرمقاله

گل اینترنت وسبزه ماهواره

هر چند سخنگوی دولت، شایعه جمع‌آوری دیش‌های ماهواره را تکذیب و تصریح کرده این کار غیرقانونی است و مردم می‌توانند مراتب را به شماره تلفن‌های پلیس و نهادهای اطلاعاتی اطلاع دهند، اما بعید نیست در پی قطع گسترده اینترنت و خاموشی ارتباطات کسانی به این صرافت افتاده باشند تا آن گل به این سبزه آراسته شود. از آنجا که میل تبدیل «استثنا به قاعده» همواره در ایران وجود داشته جای نگرانی است که نه‌تنها خبری از برقراری مجدد ارتباطات - دست‌کم در کوتاه‌مدت - نباشد که به دنبال جمع‌آوری دیش‌های ماهواره‌ای هم باشند با این توجیه که منشأ اتفاقات اخیر، یک تلویزیون ماهواره‌ای فارسی‌زبان بوده است و چند فقره دیگری که در آتش آن می‌دمند یا خط می‌دهند. این در حالی است که همان‌گونه که تحرکات و تحریکات ارتجاعی در اتفاقات اخیر، نکوهیدنی است و در دی ۱۴۰۴ نمی‌توان به دی ۱۳۵۷ رجعت کرد در مواجهه با ماهواره هم بازگشت به آنچه در نیمه اول دهه ۹۰ خورشیدی شاهد بودیم ارتجاعی است. در آن سال‌ها - پیش از ۱۴ سال قبل - تصویری از عملیات تکاورانی منتشر شد که با «راپل» خود را به بام یا ایوان خانه‌ها می‌رساندند تا دیش ماهواره را جمع‌آوری کنند. در سال ۹۲ تصویری از نابودسازی تجهیزات ماهواره با تانک اسباب حیرت شد و به اینها اضافه کنید خبری در پایان مرداد ۱۳۹۵ درباره انهدام ۱۰ هزار دستگاه ماهواره در غرب تهران را. این آخری را ۱۰ روز پس از آن بود که رئیس‌جمهور وقت (حسن روحانی) در همایشی گفته بود: «ایا می‌توانیم بگوییم فضای مجازی، دنیای دیجیتال و ارتباطات اینترنتی ممنوع است و باید تمام شبکه‌های اجتماعی فیلتر شوند؟ ایا جمع کردن دیش‌های ماهواره شدنی است؟ اگر این کار را هم انجام دهیم در استان‌های مرزی چه کنیم؟» به نظر می‌رسد ۱۰ روز بعد می‌خواستند به رئیس‌جمهور وقت پاسخ دهند و بگویند: «بله، شدنی است». البته می‌توان به جای ۱۰ ۱۴ سال قبل به ۳۱ سال پیش بازگشت: سال ۷۳ که بصره ماده ۲ قانون جمع‌آوری تجهیزات ماهواره‌ای، مهلتی یک‌ماهه تعیین کرده بود و اکنون بیش از ۳۱ سال از آن مهلت یک‌ماهه می‌گذرد و گویا تقضای آن پذیرفته نشده است. استثنا اما قاعده نیست و اگر قطع اینترنت در روزهای ۱۸ و ۱۹ دی و حتی چند روز بعد را موقت و موجه بدانیم استمرار آن قابل توجیه نیست چرا که خطر دشمن همواره وجود داشته است و اگر روزی پابلورودا شاعر شیلیایی گفته بود «هوا را از من بگیر، خنده‌ات را نه»، نسل امروز شاید بگوید «هوا را از من بگیر، اینترنت را نه». با این همه اگر قطع اینترنت و جدا کردن ارتباط مردم با تلویزیون‌های ماهواره‌ای چاره کار نیست، تدبیر چیست؟ بارها به این پرسش پاسخ داده‌ایم و تکرار آن اجتناب‌ناپذیر است: احیای نهاد رسانه قصه محدود به نهاد رسانه هم نیست و در یک چارچوب کلی و به مثابه راه‌حل می‌توان و باید خواستار احیای نهاد شد. ۷

از دی ۱۳۵۷ تا دی ۱۴۰۴

سازمان یافته وابسته به خارج معرفی کنیم، باز نمی‌توان خود را از پاسخ گفتن به این پرسش مقدر و کلیدی معاف کرد که چرا و چگونه جامعه ایران از نقطه فرار شاه پهلوی در دی ۱۳۵۷ به نقطه فریاد حمایت از فرزند او در دی ۱۴۰۴ رسیده است؟ چرا و چگونه نیروهای سازمان یافته سلطنت طلب چنین موقعیت و جایگاهی پیدا کرده‌اند که بتوانند شعارهای خود را به سطح یکی از شعارهای غالب و مسلط در تجمعات تبدیل کنند؟ مهم‌تر اینکه، اصولاً چرا و چگونه بازمانده رژیم قبل به یکی از گزینه‌ها و الگوتیوهای وضع موجود تبدیل شده است؟ اهمیت این پرسش‌ها از آن روست که طی دست‌کم سه دهه، به رغم همه تبلیغات و فضا سازی رسانه‌ها و جریان‌های هوادار سلطنت، شعار و مطالبه بازگشت به الگوی سلطنتی (چه رسد به بازگشت پهلوی) در هیچ تجمع و جنبش اعتراضی شنیده نمی‌شود. در واقع، مخالفان و منتقدان سیاسی وضع موجود (حتی رادیکال‌ترین طیف‌ها) هیچ‌گاه از بازگشت سلطنت به عنوان بدیل وضع موجود یاد نمی‌کردند و اعتراضات آنها همواره در چارچوب ساختار مستقر مطرح می‌شد. ۴

محمد جواد روح

فردا سالگرد ۲۶ دی ماه ۱۳۵۷ است؛ روزی که محمدرضا پهلوی با چشمانی اشک‌بار کشور را ترک کرد تا در خلاناشی از رفتن او، سیستم وقت خیلی سریع و طی کمتر از یک ماه فروپاشد. ۴۷ سال پس از آن روز، در دی ماه ۱۴۰۴ تجمعات زیادی در نقاط مختلف کشور شکل گرفت که یکی از شعارهای اصلی آن، بازگشت به دوران پهلوی بود. این، البته از طنزهای تلخ روزگار است که جامعه‌ای باراهپیمایی‌ها و اعتراضات گسترده و حضوری جان‌برکف در خیابان‌ها و درگیری‌ها، رژیم را تغییر دهد و بر الگوی حکمرانی سلطنت‌محور پس از ۲۵۰۰ سال نقطه پایان نهد و رویای جمهوری و حاکمیت ملی را راهنمای عمل خویش قرار دهد و چند نسل بعد، فرزندان و نوادگان انقلابیون و حتی بخشی از پشیمان‌شدگان همان نسل به خیابان‌ها بیایند و رجعت به نیم قرن پیش را فریاد بزنند. رسانه‌ها و سخنگویان جریان رسمی البته این شعارها و فریادها را ساخته و پرداخته بیگانگان و عوامل داخلی و سازمان یافته آنان تصویر و تعریف می‌کنند. حتی اگر این فرض را بپذیریم و همه کسانی را که در خیابان‌ها چنین شعاری سر داده‌اند، وابسته و هسته‌های

یادداشت
سردبیر